

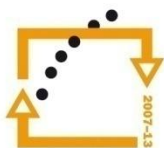
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola technická Brno, Sokolská 1

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Název: Lopatkové stroje

Téma: KONSTRUKCE RADIÁLNÍCH ČERPADEL

Autor: Ing. Petr Plšek

Číslo: VY_32_INOVACE_09 - 03

Anotace: *Popis standardního uspořádání lopatkového radiálního čerpadla.
DUM je určen pro žáky čtvrtých ročníků, obor strojírenství.
Vytvořeno v červenci 2013.*

RADIÁLNÍ ČERPADLA

PRINCIP:

Kapalina je nasávána do oběžného kola ve směru jeho osy a odstředivou silou je dopravována do spirální skříňe a výtlačného hrdla.

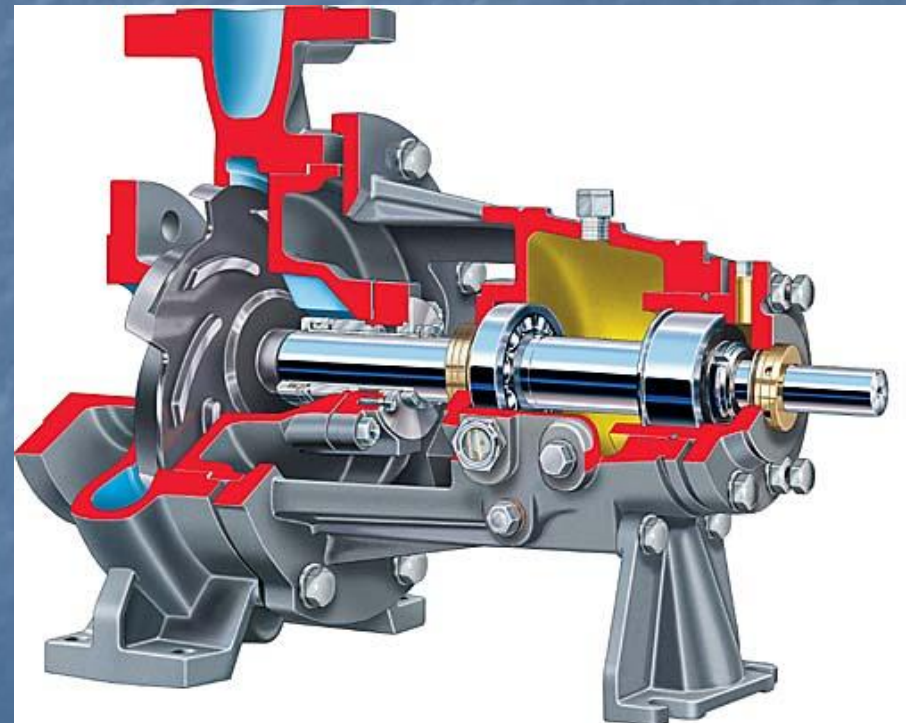
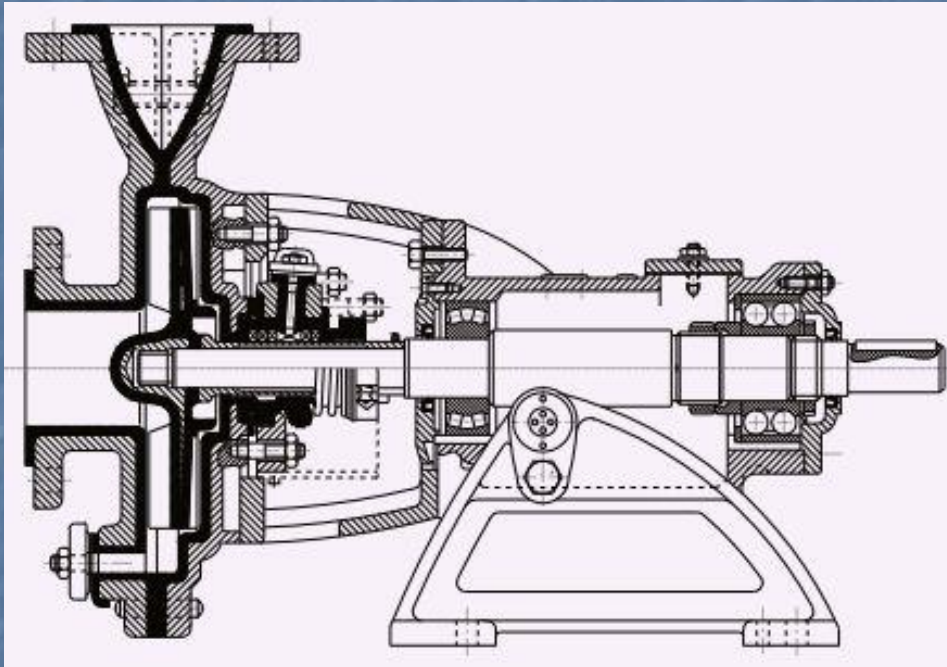
Čerpadla nemusí obsahovat lopatková rozváděcí kola.

Pro menší měrné energie se používá jednostupňová konstrukce.

Ke zvýšení parametrů dopravované látky mohou mít čerpadla více stupňů oběžných (a rozváděcích) kol řazených za sebe.

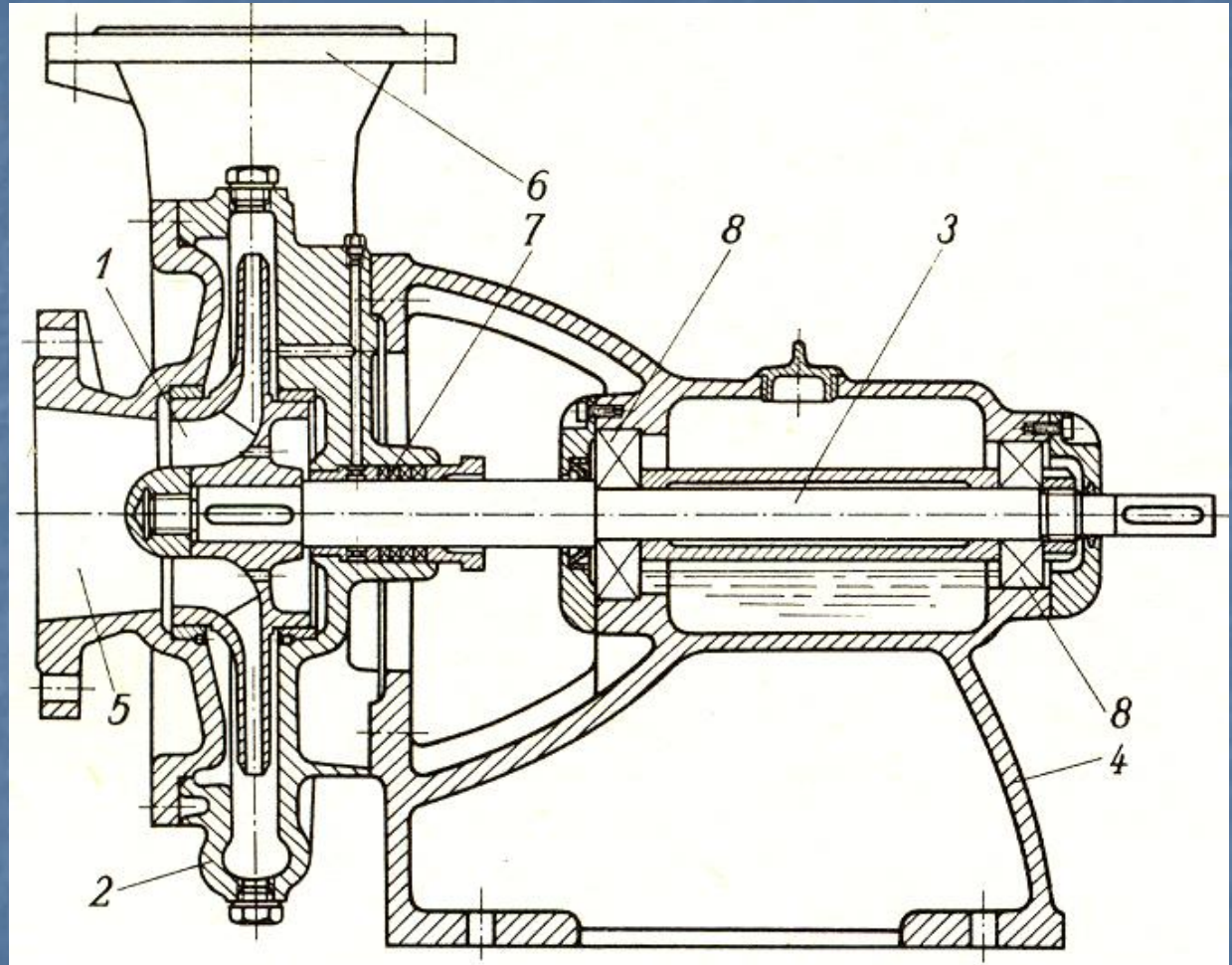

STANDARDNÍ KONSTRUKCE HYDRODYNAMICKÉHO LOPATKOVÉHO ČERPADLA

HLAVNÍ ČÁSTI RADIÁLNÍHO ČERPADLA

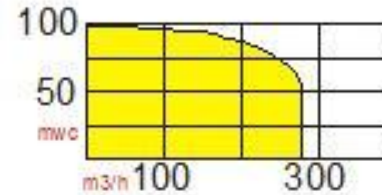
- 1 – oběžné kolo
- 2 – spirální skříň
- 3 – hřídel
- 4 – rám
- 5 – sací hrdlo
- 6 – výtlačné hrdlo
- 7 – ucpávka
- 8 – ložiska

OBĚŽNÁ KOLA

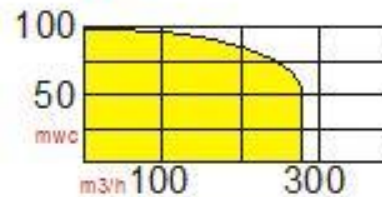
**Uzavřený
impeller
01 - RD**

**Q max = 300 m³/hod
H max = 140 m v.s.
p max = 16 bar**

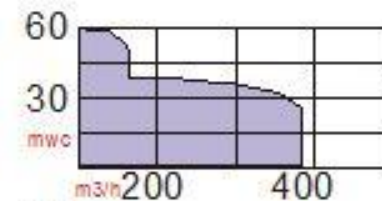
**Otevřený
impeller
02 - RG**

**Q max = 300 m³/hod
H max = 97 m v.s.
p max = 16 bar**

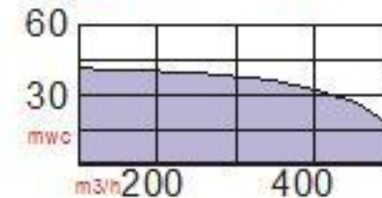
**Vortexový
impeller
03 - RC**

**Q max = 500 m³/hod
H max = 60 m v.s.
p max = 10 bar**

**Kanálový
impeller
04 - RB**

**Q max = 1200 m³/hod
H max = 40 m v.s.
p max = 10 bar**

UCPÁVKY

Zajišťují utěsnění pracovního prostoru. Ucpávka má propouštět minimální množství kapaliny potřebné pro mazání a chlazení hnacího hřídele v průchodce.

Podle provedení rozlišujeme ucpávky :

- Bezkontaktní nebo dotykové

- Jednoduché nebo složené (dvojité)

- Kovové, pletené, plastové ....

- Mechanické nebo plynové (vzduchový „ polštář “ vytvořený mezi plochami ucpávky opatřenými spirálními drážkami logaritmického tvaru)

KAVITACE U RADIÁLNÍCH ČERPADEL

ZPŮSOBUJE :

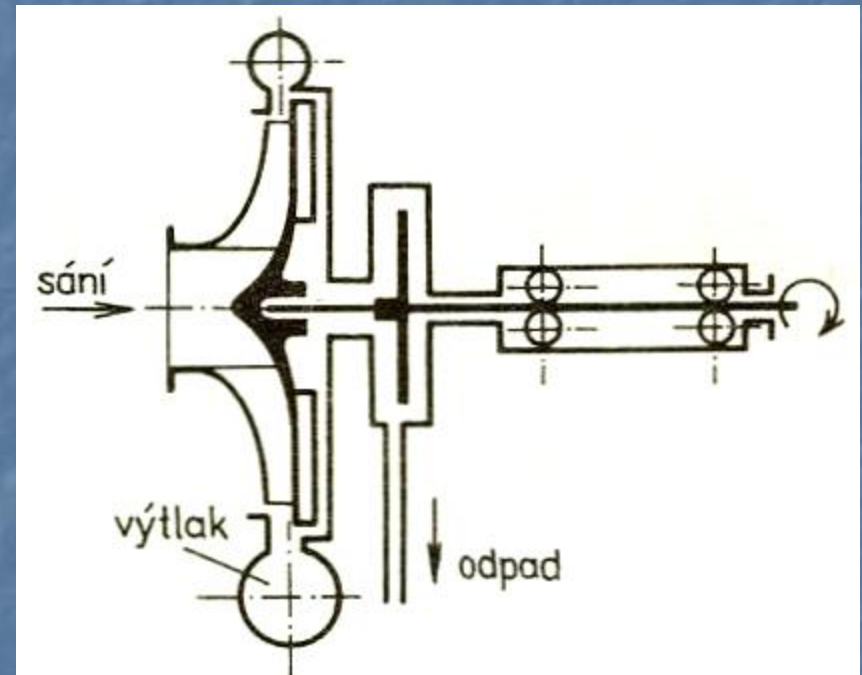
- NEKLIDNÝ CHOD STROJE
- ZVÝŠENÍ HLUČNOSTI
- NARUŠENÍ POVRCHU
LOPATEK (vlivem chemické
a elektrochemické koroze díky
kyslíku a miniaturnímu
elektrickému obvodu)

KAVITACE ROSTE S :

- ROSTOUCÍ SACÍ
HLOUBKOU
- ROSTOUCÍMI OTÁČKAMI
- VĚTŠÍM SKLONEM
LOPATEK
- ROSTOUCÍ TEPLOTOU
ČERPANÉ KAPALINY

BEZUCPÁVKOVÁ ČERPADLA

- Odpadá u nich komplikované utěsnění hnací hřídele na úkor nižší účinnosti.
- Často z nekovových materiálů (porcelán, keramika) – pro chemický průmysl.
- Lopatky mají větší průměr než oběžné kolo – vyšší tlak za oběžným kolem než tlak pracovní.

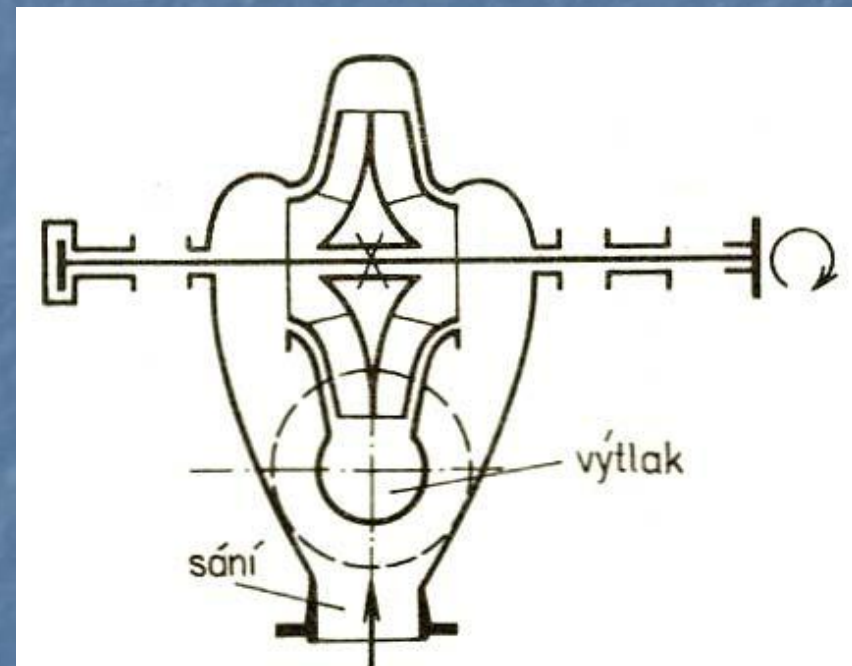

DVOU A VÍCEPROUDOVÁ ČERPADLA

Dosahují větších
objemových průtoků,
než čerpadla
jednoprúdá.

Umožňují vyrovnání
axiálních sil vznikajících
v rotoru které zatěžují
ložiska.

KONTROLNÍ OTÁZKA

- Určete výhodu samonasávacích čerpadel. Jaký praktický úkon u nich na rozdíl od čerpadel bez efektu samonasávání odpadá.

Použité zdroje

- KEMKA,V. BARTÁK,J. MILČÁK,P. ŽITEK,P. Stavba a provoz strojů. 1.vyd. Praha: INFORMATORIUM 2009
- http://ekonomika.idnes.cz/skoda-power-uspela-ve-svedskem-tendru-a-doda-turbinu-za-300-milionu-py6-/ekoakcie.aspx?c=A120305_133931_ekoakcie_fih
- http://cz.123rf.com/photo_12365245_proudova-motor-izolovana-ch-na-ba-la-m-3d-render.html
- <http://www.papcel.cz/produkty-pripravna-latky-stroje/subdodavky/stroje/cerpadlo-scanpump/>